

Program profilaktyki
na rok szkolny 2016/2017
w Liceum Ogólnokształcącym
im. Tadeusza Kościuszki w Sycowie

Program profilaktyki został przyjęty do realizacji w roku szkolnym 2016/2017

uchwałą Rady Pedagogicznej nr z dnia 31.08.2015r.

Spis treści

I. Wprowadzenie

II. Podstawy prawne działań profilaktycznych podejmowanych w szkole

III. Diagnoza obszarów problemowych

IV. Profilaktyka w szkole

V. Cele i zadania szkolnej profilaktyki

1. Cele

2. Treści programowe

3. Metody pracy

4. Przewidywane efekty podjętych działań profilaktycznych

5. Sposoby ewaluacji

VI. Plan działań profilaktycznych

I. Wprowadzenie

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo- profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznawania pierwszych prób podejmowania ryzykownych zachowań.

Szkolny program profilaktyki obejmuje profilaktykę pierwszorzędową skoordynowaną z działaniami wychowawczymi. Obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Program jest opracowany na podstawie diagnozy obszarów problemowych szkoły i dotyczy części aspektów szkolnego programu wychowawczego między innymi działań pro zdrowotnych, współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Po przeprowadzeniu badań wśród uczniów stwierdzono, iż należy położyć większy nacisk na pozytywny stosunek do obowiązku szkolnego z zakresu – wagary. Analiza programu i wnikliwa obserwacja pozwoliła nam otrzymać spektrum problemów szkoły. W bieżącym roku szkolnym pragniemy kontynuować zagadnienia z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym szczególnie nacisk chcemy położyć na uzależnienia od produktów zawierających substancje psychoaktywne- dopalacze. Wprowadzamy treści związane z przedwczesną inicjacją seksualną, profilaktyką chorób zakaźnych w tym AIDS oraz profilaktyką raka szyjki macicy.

Założeniem szkolnego programu profilaktyki jest wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę na temat zdrowego rozwoju, stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły i monitorowanie skuteczności podjętych działań.

II. Podstawy prawne działań profilaktycznych podejmowanych w szkole

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawie nieletnich
(tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109).

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
(Dz. U. Nr 111, poz. 535).

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
(Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomani
(Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485).

Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i

wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz. U. Nr 51, poz.458).

Powyższe rozporządzenie działalność edukacyjną szkoły określa min. przez:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226).

§9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem stanowi, że „Szkoly i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i Policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności, gdy dzieci lub młodzież używają, posiadają lub rozprowadzają środki lub substancje, o których mowa w§1 cyt. rozporządzenia (środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze).

§10 ww. rozporządzenia określa, że szkoły i placówki opracowują, zgodnie ze statutem, strategię działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, która uwzględnia m. in. procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń oraz sposób współdziałania pracowników szkoły ze służbą zdrowia i Policją w sytuacjach wymagających interwencji

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawie nieletnich (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 ze zm.).

Przepisy ustawy o postępowaniu w sprawie nieletnich art. 1 §1 określają, w stosunku, do kogo i w jakim zakresie można je stosować. I tak:

1. W zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji - w stosunku do osób, które nie ukończyły lat 18 (nie określono dolnej granicy wieku).

2. W zakresie postępowania w sprawach o czyny karalne - w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale nie ukończyły lat 17.

3. W zakresie wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych - w stosunku do osób,

względem, których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby lat 21. W art. 1 określono, że „nieletni” to osoba, o której mowa w §1, natomiast „czyn karalny” to czyn zabroniony przez ustawę jako:

Przestępstwo (czyn człowieka zabroniony pod groźbą kary, która określa jego znamiona, zawiniony i szkodliwy społecznie w stopniu wyższym, niż znikomy) lub przestępstwo skarbowe.

Wykroczenia określone w 11 artykułach Kodeksu Wykroczeń:

- zakłócenie wybrykami spokoju lub porządku publicznego (art.51 K.W.);
- znęcanie się nad zwierzętami (art.62 K.W.);
- niszczenie i uszkodzanie znaków umieszczonych przez organ państwowy (art. 69 K.W.);
- uszkodzanie znaków lub urządzeń zapobiegających niebezpieczeństwu (art. 74 K.W.);
- rzucanie kamieniami w pojazd będący w ruchu (art. 76 K.W.);
- samowolna zmiana znaków lub sygnałów drogowych (art. 85 K.W.);
- prowadzeniu pojazdu przez osobę po użyciu alkoholu (art. 87 K.W.);
- kradzież lub przywłaszczenie mienia do określonej wartości (nie przekracza 250 złotych) (art. 119 K.W.);
- paserstwo mienia o określonej wartości (art. 122 K.W.);
- niszczenie lub uszkodzenie mienia, jeśli szkoda dotyczy ustalonej w Kodeksie Wykroczeń kwoty (nie przekracza 250 złotych) (art. 124 K.W.);
- spekulacja biletami wstępu (art. 133 K.W.);
- utrudnienie korzystania z urządzeń przeznaczonych do użytku publicznego (art. 143 K.W.).

Odpowiedzialność za pozostałe wykroczenia może nastąpić tylko w sytuacji przypisania nieletniemu przejawu demoralizacji.

III. Diagnoza obszarów problemowych

Występujące problemy w szkole są odzwierciedleniem przemian zachodzących w naszym społeczeństwie. Dlatego szkoła powinna wspierać w dążeniu do osiągnięcia życiowych celów. Powinna dostrzegać trudności i problemy uczniów oraz pomagać w ich rozwiązaniu. Ponadto efektywność podejmowanych działań w stosunku do młodzieży zależeć w znacznym stopniu będzie od możliwości włączenia się rodziców, ponieważ są oni pierwszymi wychowawcami w tym zakresie przekazując wartości i własne poglądy.

Szkoła w celu rozpoznania problemów pierwszoplanowych dotyczących bezpośrednio uczniów naszego liceum posługuje się ankietami, sondażami, obserwacją uczniów i rozmowami z nimi.

IV . Profilaktyka w szkole

Szkolny program profilaktyki adresowany do uczniów, nauczycieli i rodziców jest zgodny z:

- statutem szkoły
- szkolnym programem wychowawczym
- regulaminem szkoły
- programem naprawczym utworzonym przy ewaluacji wewnętrznej.

W szkole prowadzona będzie profilaktyka pierwszorzędowa i drugorzędowa

- Profilaktyka pierwszorzędowa będzie skierowana do wszystkich uczniów i rodziców. Jej celem jest promocja zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji. Działaniom prewencyjnym objęci zostaną uczniowie z grup niskiego ryzyka. Realizatorami tych działań będą wszyscy nauczyciele wspierani przez specjalistów.

- Profilaktyka drugorzędowa skierowana będzie do grup podwyższonego ryzyka. Celem działań jest umożliwienie wycofania się z ryzykownych zachowań. Pomoc uczniom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów, wspieranie tych osób w sytuacjach trudnych. Pomoc będzie organizowana przez pedagoga szkolnego, poradnię psychologiczno pedagogiczną.

W ramach programu podjęte zostaną

- działania informacyjne
- działania edukacyjne
- działania integracyjne
- działania wdrażające określone umiejętności
- działania interwencyjne

Opracowana została również procedura postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożeń związanych z niewłaściwymi zachowaniami młodzieży przy współpracy szkoły z policją.

Program jest otwarty i może ulegać modyfikacji, wiąże się z problematyką poszczególnych przedmiotów, godzin wychowawczych i umożliwia wykorzystanie innych programów profilaktycznych realizowanych przez osoby kompetentne i właściwie przeszkolone. Jest uzupełnieniem programu wychowawczego szkoły i ukierunkowany jest na wszechstronny rozwój ucznia poprzez:

- Kształtowanie właściwej postawy ucznia
- Poznawanie i przestrzeganie norm społecznych
- Budowanie postaw życzliwości i miłości
 - Przeciwdziałanie agresji i przemocy

- Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią.

1. Realizatorzy działań profilaktycznych

- Dyrektor/ Wicedyrektor szkoły, jako realizator działań profilaktycznych:

- a) dba o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych

- a) finansuje, monitoruje pracę wychowawców klas i pedagoga szkolnego

- b) wyznacza odpowiedzialnych za realizację.

- Pedagog szkolny

- a) podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające ze szkolnego programu

- wychowawczego i szkolnego programu profilaktyki w stosunku do uczniów i rodziców z udziałem nauczycieli.

- Nauczyciel – wychowawca

- a) doskonalą swoje kwalifikacje i zdobywa nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych

- b) realizuje zadania we współpracy z rodzicami

- c) dba o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie

- d) jest wzorem konstruktywnych zachowań.

- Rodzice aktywnie współpracują ze szkołą

- a) korzystają z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga szkolnego

- b) biorą udział w tworzeniu i ewaluacji szkolnego programu profilaktyki.

- Szkoła współpracuje w zakresie realizacji działań profilaktycznych z:

- a) Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną

- b) Urzędem Miasta

- c) Policją

- d) Ośrodkiem Pomocy Społecznej

- e) Kuratorem Sądowym d/s Rodzinnych i Nieletnich

- f) Poradnią Uzależnień

V. Cele i zadania szkolnej profilaktyki

1. Cele :

1.1 Zapobieganie i zmniejszanie szkód występujących w życiu młodych ludzi w związku z sięganiem przez nich po substancje uzależniające

- ochrona młodego człowieka przed zagrożeniami
- reagowanie na próby podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy
- dostarczenie wiedzy o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, palenia papierosów i stosowania środków odurzających (narkotyków, dopalaczy)

1.2 Ograniczenie i eliminowanie zachowań problemowych występujących wśród młodzieży jak: wagary, agresja i przemoc, wyłudzenie, wykroczenia przeciw prawu, przedwczesna inicjacja seksualna

- pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych
- rozwijanie możliwości podejmowania działań alternatywnych poprzez zaangażowanie uczniów w działalność pozytywną
- redukcja agresywnych zachowań w grupie rówieśniczej
- umożliwienie uczniom udziału w zajęciach specjalistycznych, socjoterapeutycznych, psychoedukacyjnych
- popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego

1.3 Kształtowanie osobowości ucznia w taki sposób, aby prawidłowo funkcjonował w środowisku szkolnym i pozaszkolnym

- budowanie poczucia własnej wartości i zachowań asertywnych
- kształcenie umiejętności komunikacji interpersonalnej
- wychowanie do wartości i podejmowania odpowiedzialnych decyzji
- zaspokojenie potrzeb psychospołecznych ucznia

1.4 Wypracowanie właściwych form współpracy z rodzicami w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży:

- pedagogizacja rodziców
- porady, konsultacje i zajęcia psychoedukacyjne
- informowanie o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej
 - zaangażowanie rodziców w życie szkoły

1.5 Promocja zdrowia i rozwijanie zdolności do prowadzenia zdrowego życia młodzieży w działaniach wychowawczych, profilaktycznych i interwencyjnych:

- zapewnienie wymiany informacji pomiędzy pracownikami szkoły
- doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży

2. Treści programu będą realizowane podczas:

- lekcji
- godzin wychowawczych
- zajęć z pedagogiem szkolnym
- zajęć warsztatowych prowadzonych przez specjalistów
- zajęć pozalekcyjnych
- konkursów
- wycieczek.

3. Metody pracy:

- pogadanki
- dyskusja
- burza mózgów
- wykłady
- zajęcia warsztatowe

4. Przewidywane efekty podjętych działań profilaktycznych

W wyniku realizacji programu profilaktycznego uczeń:

- uzyskuje pomoc pedagogiczno- psychologiczną,
- uświadamia sobie zagrożenia i potrafi im się przeciwstawić
- identyfikuje się ze środowiskiem szkolnym i dostrzega korzyści płynące z prowadzenia zdrowego stylu życia
- osiąga dojrzałą osobowość psychospołeczną
- nauczyciele posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki
- występuje niski wskaźnik uczniów opuszczających zajęcia lekcyjne
- rodzice chętnie uczęszczają w oferowanych im programach, warsztatach

5. Sposoby ewaluacji

- obserwacja zachowań
- analiza ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, nauczycieli, rodziców
- sondaże wśród rodziców i uczniów
- analiza dokumentów (plan pracy wychowawcy, konspekty lekcji, dzienniki).

VI. Plan działań profilaktycznych

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
Poznanie systemu rodzinnego i środowiska, w którym przebywa uczeń	-Ankieta diagnozująca -Sporządzenie listy uczniów wymagających pomocy -Rozmowy z uczniami -Rozmowy z rodzicami -Wywiady środowiskowe -Współpraca z OPS	Pedagog szkolny Wychowawcy klas	IX- X
Budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich, zapobieganie agresji, mobingowi itp.	-Spotkanie klas pierwszych z pedagogiem -Zajęcia integrujące w klasie -Gry i zabawy psychologiczne -Wycieczki, rajdy, ogniska i biwaki -Zajęcia z komunikacji interpersonalnej	Wychowawca Pedagog szkolny	Zgodnie z planem wychowawczym i programem imprez szkolnych

<p>Zapoznanie uczniów z zasadami dobrego zachowania i kulturalnego odnoszenia się do siebie oraz eliminowanie wulgaryzmów i dewastacji mienia.</p>	<p>-Ustalenie zasad zachowania ucznia -Zajęcia edukacyjno-informacyjne w ramach godzin wychowawczych -Spotkania z przedstawicielami policji. -Współpraca z samorządem szkolnym</p>	<p>Wychowawca Pedagog szkolny</p>	<p>Według planu</p>
<p>Dbłość o wysoką frekwencję i dyscyplinę</p>	<p>-Sprawdzanie obecności na każdej lekcji -Rozliczenie opuszczonych godzin lekcyjnych -Prowadzenie ciekawych lekcji metodami aktywizującymi -Spotkania informacyjne z rodzicami lub telefoniczne informowanie o ucieczce z lekcji -Punktualne zaczynanie i kończenie lekcji -Postępowanie według procedury nagradzania i karania za frekwencję</p>	<p>Wychowawcy klas Wszyscy nauczyciele</p>	<p>W ciągu całego roku szkolnego Zgodnie z planem wywiadówek oraz w razie potrzeby</p>
<p>Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych Typu: palenie tytoniu</p>	<p>-Realizacja programu antynikotynowego -Akcja plakatowa Materiały udostępnione przez SANEPID -Filmy edukacyjne -Wykonanie gazetki tematycznej -Postępowanie według procedury</p>	<p>Pedagog szkolny Wychowawca Przedstawiciele Służby Zdrowia</p>	<p>Według planu</p>

<p>Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych</p> <p>Typu: używanie alkoholu</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Ankieta diagnozująca -Realizacja tematyki antyalkoholowej na godzinach wychowawczych -Sukcesywne wdrażanie profesjonalnych programów profilaktycznych -Zajęcia z asertywności -Filmy edukacyjne -Postępowanie według procedury 	<p>Wychowawcy Pedagog szkolny Przedstawiciele Służby Zdrowia i Policji</p>	<p>Według planu</p>
<p>Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych</p> <p>Typu: używanie środków psychoaktywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Ankieta diagnozująca Zajęcia warsztatowe -Filmy edukacyjne i spektakle -Współpraca z Poradnią Uzależnień -Zapoznanie rodziców z możliwościami leczenia młodzieży -Postępowanie według procedury 	<p>Pedagog szkolny Wychowawcy Przedstawiciele Służby Zdrowia i Policji Zaproszeni specjaliści</p>	<p>Według planu</p>

<p>Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych</p> <p>Typu: wczesna inicjacja seksualna</p>	<p>-Spotkania z lekarzem i psychologiem</p> <p>-Realizacja tematyki w ramach godzin wychowawczych i zajęć przygotowania do życia w rodzinie oraz na lekcjach biologii</p> <p>-Pomoc w rozwijaniu umiejętności psychospołecznych i kształtowaniu postaw pro rodzinnych</p>	<p>Pedagog szkolny</p> <p>Przedstawiciele Służby Zdrowia</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele uczący</p>	<p>Według planu</p> <p>Według potrzeb</p>
<p>Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych</p> <p>Typu: gry hazardowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja tematyki w ramach godzin wychowawczych - Udzielanie pomocy i wsparcia uczniom uzależnionym od gier hazardowych i komputerowych - Zapoznanie rodziców z niebezpieczeństwem związanym z dostępnością gier hazardowych dla nieletnich 	<p>Pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Zaproszeni specjaliści</p>	<p>Według planu</p> <p>Według potrzeb</p>

<p>Propagowanie zdrowego stylu życia</p>	<p>-prelekcja na temat honorowego krwiodawstwa, zbiórka krwi</p> <p>- realizowanie programu edukacyjnego "Wybierz życie pierwszy krok" dot. profilaktyki raka szyjki macicy.</p> <p>-Zapewnienie możliwości alternatywnych form spędzania czasu wolnego</p>	<p>Pedagog szkolny Wychowawca klasy biologii i inni Przedstawiciele Służby Zdrowia</p> <p>nauczyciele WF</p>	<p>W ciągu całego roku szkolnego</p>
<p>Profilaktyka chorób zakaźnych i AIDS</p>	<p>- wykłady - warsztaty -filmy edukacyjne -akcja plakatowa</p>	<p>Pedagog szkolny</p>	
<p>Wdrażanie edukacji prawnej</p>	<p>-zapoznanie uczniów z konsekwencjami prawnymi zachowań ryzykownych</p> <p>– zapoznanie rodziców z odpowiedzialnością karną dzieci wynikającą z określonego wieku</p>	<p>Pedagog szkolny Przedstawiciel Policji</p>	<p>Według planu Według potrzeb</p>
<p>Poszanowanie i tolerancja dla odmienności kultur zachowań i różnic między ludźmi</p>	<p>-Współpraca z Parafią Ewangelicką</p>	<p>Wychowawca klas Pedagog szkolny Zaproszeni goście</p>	<p>W ciągu całego roku szkolnego</p>

<p>Współpraca z rodzicami</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Zapoznanie rodziców z programem profilaktycznym Informowanie o dostępnych formach pomocy -Wymiana informacji -Wspólne organizowanie imprez szkolnych -Pedagogizacja rodziców -Zaangażowanie rodziców w poszukiwaniu konstruktywnych rozwiązań i środków zaradczych -Zorganizowanie spotkań warsztatowych z rodzicami na wybrane tematy 	<p>Pedagog szkolny Przedstawiciele poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Wychowawcy Specjaliści</p>	<p>W ciągu całego roku szkolnego</p>
<p>Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie wychowania profilaktyki i interwencji</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Spotkania z przedstawicielami Rady Rodziców -Indywidualne konsultacje -Wzajemna wymiana informacji 	<p>Dyrektor szkoły Wychowawca klasy Pedagog szkolny</p>	<p>Według potrzeb</p>
<p>Szkolenie się nauczycieli i pracowników w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Konferencje -Warsztaty -Konsultacje metodyczne 	<p>Przedstawiciele instytucji edukacyjnych dla nauczycieli Pracownicy szkoły Pedagog szkolny</p>	<p>Według potrzeb</p>